

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
Αθήνα 11743

Τηλέφωνο: 210 3314893
Fax: 210 3247578
a.vafiadou@wwf.gr
www.wwf.gr

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Σχέδιο σε διαβούλευση: Υπουργική απόφαση «Καθορισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας, στην οποία περιλαμβάνεται και ο τρόπος της υποβολής των σχετικών αιτήσεων, περιβαλλοντικών, χωροταξικών και πολεοδομικών θεμάτων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, για την εγκατάσταση σε γήπεδα και τη σύνδεση με το δίκτυο διανομής, σταθμών μικρών ανεμογεννητριών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 60 kW, με βάση το άρθρο 4 του ν.4203/2013 (Α'235), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 50 του ν.4546/2018 (Α'101)».

Υπουργείο: Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Φάση: Δημόσια διαβούλευση στο <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=232&language=el-GR>

Ημερομηνία: 21/12/2018

Επικοινωνία: Άννα Βαφειάδου, νομική συνεργάτις WWF Ελλάς

Γενικό σχόλιο

Το WWF Ελλάς υποστηρίζει σταθερά και αταλάντευτα την επείγουσα ανάγκη για αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα της χώρας. Με δεδομένη τη δραματικών διαστάσεων ειδική επιστημονική έκθεση που δημοσιεύθηκε πολύ πρόσφατα από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή με τίτλο «*Global Warming of 1.5°C*» (παγκόσμια άνοδος της θερμοκρασίας κατά 1.5°C), ο ενεργειακός πήχης βρίσκεται πολύ ψηλά. Συνεπώς, το ενεργειακό μέλλον της χώρας βρίσκεται στην αποφασιστική στροφή προς τις ΑΠΕ και την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των μικρών αιολικών σταθμών, αυτοί μπορούν να έχουν άμεσα οφέλη για το μη-διασυνδεδεμένο σύστημα και ειδικά για τα μικρά, απομονωμένα νησιά, η διασύνδεση των οποίων είναι αρκετά δαπανηρή, σε συνδυασμό με την εγκατάσταση αυτόνομων υβριδικών συστημάτων με μπαταρίες (ή αντλησιοταμίευση), στο πρότυπο της [Τήλου](#). Μπορούν επίσης να ενισχύσουν την ενεργειακή αυτονομία παραγωγικών μονάδων ή οικισμών, αλλά και πρότυπο ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας, μέσα από τη δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων.

Όπως συμβαίνει με κάθε εγκατάσταση, έτσι και τα αιολικά μικρής ή μεγάλης κλίμακας μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, εάν αυτές δεν μελετηθούν σωστά εκ των προτέρων. Τα αποτελέσματα του κακού σχεδιασμού των ενεργειακά απαραίτητων αιολικών εγκαταστάσεων δεν περιορίζονται στις τοπικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αλλά δυστυχώς δίνουν τροφή σε αντιδράσεις κατά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες σε τελική ανάλυση ευνοούν μόνο τη συνεχιζόμενη και καταστροφική εξάρτηση της χώρας από τα ορυκτά καύσιμα.

Η σημαντικότερη και επιστημονικά τεκμηριωμένη ανησυχία αφορά τις επιπτώσεις στα πουλιά και ειδικότερα τα αρπακτικά, καθώς και σε πληθυσμούς νυχτερίδων. Οι κυριότερες επιπτώσεις των αιολικών σταθμών στα πουλιά είναι α) η άμεση θανάτωση από πρόσκρουση, β) η δημιουργία εμποδίων στην κίνηση των πουλιών με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η σύνδεση τους με περιοχές ζωτικής σημασίας για τον κύκλο ζωής τους, όπως είναι οι περιοχές τροφοληψίας, διαχείμασης, κοκ. και γ) η αλλαγή χρήσης των ενδιατημάτων τους λόγω όχλησης. Είναι αναγκαία η προσεκτική χωροθέτηση των σταθμών αιολικής ενέργειας, έτσι ώστε να μην υπάρχουν επιπτώσεις στην ορνιθοπανίδα.

Επί των άρθρων του παρόντος σχεδίου υ.α. θέτουμε υπόψη σας τα παρακάτω σχόλια, προσβλέποντας σε βελτίωση του υπό διαβούλευση αδειοδοτικού πλαισίου και στον βέλτιστο σχεδιασμό των απαραίτητων για τη στροφή της χώρας στην καθαρή ενέργεια σταθμών μικρών ανεμογεννητριών.

1. Άρθρο 2 παρ. 4 και 5

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στον ν. 4014/2011 (Α'209) (άρθρο 1) και στην κ.υ.α. υπ αριθ. ΔΠΠΑ/οικ 37674/2016 (Β'2471) για την κωδικοποίηση της κατάταξης των έργων, όπως τροποποιήθηκε με την κ.υ.α. υπ' αριθμ. 2307/2018 (Β'439), σε ό,τι αφορά την αδειοδοτική διαδικασία για συγκεκριμένα έργα (Ομάδα 10^η Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας). Θα πρέπει συνελπώς να γίνει ρητή παραπομπή στις διατάξεις αυτές, προκειμένου να μην υπάρχουν παρερμηνείες σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης.

Η μόνη εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπεται είναι η υπαγωγή σε πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις (ΠΠΔ) για σταθμούς άνω των 20 kW και για σταθμούς (ανεξαρτήτως συνολικής εγκατεστημένης ισχύος) που εμπλντουν στις εξαιρέσεις του άρθρου 2 παρ. 5 του παρόντος σχεδίου υ.α. Ωστόσο, δεν προβλέπεται διαδικασία εξέτασης των επιπτώσεων για σταθμούς που βρίσκονται εντός του οικολογικού δικτύου Natura 2000 (με ισχύ μικρότερη ή ίση των 20 kW), οι οποίοι όμως δύνανται να επηρεάσουν σημαντικά τις περιοχές αυτές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους. Θα πρέπει συνελπώς στο άρθρο αυτό να προβλεφθεί η υπαγωγή σε ΠΠΔ και σε περιπτώσεις όπου, κατόπιν προελέγχου, συνάγεται ότι το έργο θα μπορούσε να έχει σημαντικές συνέπειες σε παρακείμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Η ανάγκη για την ορθή χωροθέτηση και αδειοδότηση βάσει συγκεκριμένων/κατάλληλων όρων και προϋποθέσεων προβλέπεται και στο ν. 3937/2011 (Α'60), ο οποίος ορίζει στο 5 παρ. 8 ότι στις περιοχές των παραγράφων 3, 4, 5 και 6 του άρθρου αυτού (ήτοι σε φυσικά πάρκα, ΕΖΔ, ΖΕΠ, ΚΑΖ, προστατευόμενα τοπία/φυσικό σχηματισμό, περιφερειακή/ρυθμιστική ζώνη), «*επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως μέσο για την προστασία του κλίματος, εφόσον με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα πλαίσια της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού, διασφαλίζεται η διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου*».

Επίσης, το παρόν άρθρο δεν προβλέπει εξέταση των σωρευτικών/συνεργιστικών επιπτώσεων από την αδειοδότηση σταθμών οι οποίοι βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή μεταξύ τους ή βρίσκονται πλησίον σε υπάρχοντες ή υπό αδειοδότηση αιολικούς σταθμούς. Ειδικά σε περιοχές που χρήζουν αυξημένης προστασία λόγω της ύπαρξης ευαίσθητων ειδών ορνιθοπανίδας, θα πρέπει να εξεταστούν οι σωρευτικές επιπτώσεις των σταθμών αυτών σε συνδυασμό με υπάρχοντα και υπό αδειοδότηση αιολικά πάρκα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν θα δημιουργηθεί όχληση στα είδη αυτά και υποβάθμιση των οικοτόπων τους, όπως άλλωστε απαιτείται από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους και την οδηγία 2009/147/ΕΚ για τα άγρια πτηνά.

Το άρθρο αυτό θα μπορούσε, συνελπώς, να προβλέπει τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων, ειδικά σε περιοχές του δικτύου Natura 2000 ή σε περιοχές σημαντικές για τα πουλιά. Συγκεκριμένα, μελέτες βασισμένες στα πιο επίκαιρα και αξιόπιστα διαθέσιμα δεδομένα και επιστημονικές μεθόδους (π.χ. ορθής περιβαλλοντικής εκτίμησης, χαρτογράφησης ευαισθησίας (sensitivity mapping) θα μπορούσαν να ορίζουν ζώνες περιορισμού της εγκατάστασης σταθμών μικρών Α/Γ ή ζώνες αυξημένης προστασίας, που θα συμβάλουν στην ορθή χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν υπάρχουσες μελέτες, όπως η [Πρόταση ορθής χωροθέτησης αιολικών πάρκων στη Θράκη](#) του WWF Ελλάς.

2. Άρθρο 3 παρ. 2 και 3

Η διάταξη αυτή παρεκκλίνει από το άρθρο 6 του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ) (Β'2464/2008) και από τις διατάξεις του ν. 3937/2011 (Α'60). Αφενός, το άρθρο 6 ΕΠΧΣΑΑ, εκτός από περιοχές αποκλεισμού, προβλέπει και περιορισμούς για τη χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων ΑΠΕ (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Αφετέρου, το άρθρο 5 παρ. 8 του ν. 3937/2011 (Α'60) ρητά προβλέπει ότι σε οικοτόπους προτεραιότητας περιοχών της επικράτειας που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών από ανανεώσιμες πηγές ενέργεια. Η διάταξη αυτή δεν διακρίνει μεταξύ μικρών ή μεγάλων Α/Γ και συνελπώς πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει γενική εφαρμογή και να διατηρηθούν και στη συγκεκριμένη απόφαση.

Επίσης, η διάταξη αυτή παρεκκλίνει από το άρθρο 5 Β (Μέτρα ειδικής προστασίας για την εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας) της κ.υ.α. υπ' αριθμ. 8353/276/Ε103/2012 (Β'415), το οποίο εξειδικεύει τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3937/2011 (Α'60) για την εγκατάσταση και λειτουργία Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) εντός ΖΕΠ. Οι προβλέψεις της διάταξης αυτής θα πρέπει να ενσωματωθούν στο άρθρο 3 του παρόντος σχεδίου υ.α.

3. Άρθρο 4

Οι αποστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 δεν τεκμηριώνονται. Ειδικά οι κοντινές αποστάσεις που προβλέπονται μεταξύ των μικρών Α/Γ του ίδιου σταθμού, καθώς και μεταξύ διαφορετικών σταθμών μπορούν να δημιουργήσουν σημαντικές επιπτώσεις λαμβανομένου υπόψη και της έλλειψης εξέτασης των σωρευτικών/συνεργιστικών επιπτώσεων των σταθμών στα είδη της ορνιθοπανίδας και στην ευρύτερη περιοχή.